

Załącznik nr 1, Hajnowski Dom Kultury - wytyczne architektoniczne do raportu z audytu dostępności w ramach programu „Hajnowka dostępna - program dostępności miasta w sferach kultury i turystyki inspirowany rozwiązaniami włoskimi z miasta Matera”

Hajnowski Dom Kultury

Wytyczne architektoniczne

Wytyczne architektoniczne należy rozumieć, jako rekomendacje rozwiązań, będące podstawą do wykonania szczegółowych projektów oraz prac adaptacyjnych.

Hajnowski Dom Kultury znajduje się w niezależnym budynku z własnym ogrodzonym terenem. Na podstawie oceny ich dostępności architektonicznej, przygotowano zalecenia, dotyczące priorytetów zapewnienia dostępności, niezbędnych i zalecanych zmian oraz proponowanych rozwiązań tymczasowych.

Stoiska postojowe i dojazd do budynku

Do obiektu przynależą dwa zespoły miejsc parkingowych, przy czym z żadnym nie wydzielono stanowisk dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami. Zaleca się wyznaczenie odpowiednich miejsc zarówno przed budynkiem, jak i za bramą ogrodzeniową, w ilości minimum 1 miejsce postojowe przy 6-15 miejscach w sumie, a 2 przy 16-40. Wymiar stanowisk usytuowanych prostopadle nie mogą być mniejsze niż 3,6 x 5 metrów, natomiast przy lokalizacji pod kątem, powinny umożliwić wpisanie w obrys każdego z nich prostokąta o takich parametrach. Miejsca te należy również oznaczyć zgodnie z Warunkami technicznymi dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach.

Wejście do budynku

Strefa wejściowa budynku jest wyraźna, jednak brak jednoznacznego rozróżnienia drzwi wejściowych spośród trzech identycznych. Pomocne w zaznaczeniu głównego wejścia może być dostosowanie do obowiązujących przepisów zadaszenia tej strefy, które określają, iż wejścia do budynku o wysokości powyżej dwóch kondygnacji nadziemnych, mającego pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi, należy ochraniać daszkiem lub podcieniem ochronnym o szerokości większej co najmniej o 1 metr od szerokości drzwi. Wysięg lub głębokość zadaszenia w budynkach klasyfikowanych jako niskie nie może być mniejsza niż 1 metr, a wysokość o najmniej 2,4 metra nad poziomem chodnika. Zaleca się sygnalizację wejścia pasem ostrzegawczym o szerokości 50 centymetrów, zlokalizowanym 50 centymetrów przed drzwiami od zewnątrz i od wewnątrz.

Pochylnia oraz jej balustrada spełniają wytyczne i przepisy, jednak prawdopodobnie część poręczy została zdemonstrowana na czas remontu elewacji. Konieczne jest ponowne wykonanie brakującego fragmentu.

Większej pracy wymagają stopnie prowadzące do wejścia, których powierzchnia jest bardzo śliska i niebezpieczna kiedy są mokre. Poza wymianą nawierzchni, niezbędne jest wykonanie balustrad na dwóch końcach schodów oraz pośrednich co 4 metry.

Należy pamiętać o ich prawidłowym przedłużeniu i wywinięciu. Zaleca się stosowanie dodatkowych poręczy na wysokości 85-100 centymetrów oraz 60-75 centymetrów od biegu schodów, a także oznaczeń wypukłych lub w alfabecie Braille'a.

W holu głównym obiektu znajdują się miejsca oczekiwania i odpoczynku, jednak nie są one dostosowane do potrzeb osób z trudnościami w poruszaniu się, w tym seniorów. Miejsca te powinny być wyposażone w siedzisko z oparciem i podłokietnikami (w przypadku ławek, na krańcach oraz co 3 miejsca siedzące). Ławki i siedziska powinny być przytwierdzone na stałe do podłoża.

W pobliżu wejścia brak punktu informacyjnego, jest jednak szatnia, która może pełnić także taką funkcję. Wymagane jest prawidłowe oznaczenie oraz dostosowanie blatu, który na odcinku minimum 90 centymetrów, powinien być nie wyższy niż 90 centymetrów, przy czym preferowane jest 70-80 centymetrów. Ponadto pod blatem należy zapewnić przestrzeń umożliwiającą zatrzymanie się wózkami. W podmiotach publicznych konieczne jest zapewnienie obsługi z wykorzystaniem środków

wspierających komunikowanie się lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje oraz instalacja urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, na przykład pętli indukcyjnych.

Trudna do rozwiązania wydaje się kwestia posadzki holu głównego, która podczas niedawnych remontów została wymieniona. Użyty gres, nawet przy niewielkim zamoczeniu jest bardzo śliski i może być niebezpieczny. Nie wykorzystano również szansy na stworzenie naturalnych linii naprowadzających i użyte kontrastowe kolory płytek pełnią wyłącznie funkcję dekoracyjną.

Elementy ułatwiające orientację

Układ obiektu nie jest intuicyjny. Większość pomieszczeń znajduje się w zasięgu głównej klatki chodowej, jednak są również sale dostępne przez boczny korytarz i schody na tyłach sceny Sali widowiskowej, a także w rejonie klatki obsługującej pomieszczenia administracyjne. Ze względu na istniejące parametry budynku i potrzeby instytucji trudna być może zmiana przeznaczenia pomieszczeń, w związku z czym konieczne jest zapewnienie bardzo jednoznacznego systemu oznaczeń pokoi i strzałek kierunkowych, a także schemat budynku przy wejściu. W podmiotach publicznych obowiązkowe jest także zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy. Oznaczenia pokoi powinny być opisane czcionką dużą, wypukłą, kontrastową. Zaleca się ich lokalizację około 120 centymetrów od podłogi, nad klamką lub na ścianie po stronie klamki. Olbrzymią zaletą były informacje w formie dotykowej o układzie wybranych pomieszczeń (np. toalety) przy ich drzwiach wejściowych.

Uporządkowania wymagają także ogłoszenia na tablicy informacyjnej. Powinny one mieć logiczny, czytelny układ. Należy pamiętać, iż tekst pisany wielkimi i małymi literami, bez kursywny oraz czcionką bezszeryfową jest czytelniejszy, a jego rozumienie ułatwia stosowanie (tam, gdzie jest możliwe) piktogramów. Tablica nie powinna mieć refleksyjnej powierzchni. Ze względu na liczną mniejszość białoruską można również rozważyć tłumaczenie oznaczeń na język białoruski.

W instytucji brak naturalnych linii prowadzących. Zaleca się wykorzystanie kontrastowych kolorów na posadzce (również w postaci naklejek, wykładzin czy innych różnic wykończenia), cokołów lub linii na ścianach.

Komunikacja pionowa

Rozwiązanie barier związanych z komunikacją pionową to najistotniejsza kwestia nie tylko w zapewnieniu dostępności, ale podstawowego bezpieczeństwa obiektu. Ich likwidacja wymaga współpracy z rzeczoznawcą przeciwpożarowym, ze względu na konieczność dostosowania do przepisów przeciwpożarowych i scenariusza pożarowego.

W budynku znajdują się trzy niezależne klatki schodowe, przy czym każda prowadzi do innych pomieszczeń, z wyjątkiem poddasza, gdzie dwie z nich obsługują te same przestrzenie z różnych stron.

Główna klatka schodowa budzi najmniej zastrzeżeń, chociaż jej dolny spocznik nie spełnia wymagań wynikających z przepisów, a wysokość stopni w jednym biegu nie wszędzie jest równa. Wymagane jest w niej wykonanie balustrady obustronnej.

Ponieważ w ostatnim biegu prowadzącym na poddasze od strony ściany występują lokalne obniżenia, wykonanie poręczy przyściennej w tym miejsce będzie pełniło również rolę blokady przed wejściem pod nie.

Większa ilość barier zlokalizowana jest na schodach przy części administracyjnej. Szczególnie niebezpieczny jest tam bieg prowadzący na poddasze, gdzie występują nie tylko lokalne obniżenia, ale również zmniejszone szerokości stopni, stopnie wachlarzowe i zbyt niska balustrada. Ponadto ta część klatki schodowej jest niedostatecznie oświetlona. W ocenie audytujących stanowi ona znaczne ryzyko zarówno dla użytkowników, jak i pracowników i spełnia wyłącznie warunki dojścia technicznego.

Również niebezpieczne, lecz z większą szansą na dostosowanie, są schody prowadzące za kulisami sceny na parter oraz do pomieszczeń w piwnicy.

Szczególnie groźny jest odcinek prowadzący z samej sceny, gdzie w świetle górnego spocznika zlokalizowane są przewody dawnej wentylacji. Elementy te stanowią ogromne zagrożenie, zwłaszcza, iż zostały pomalowane kolorem identycznym z kolorami ścian. Należy niezwłocznie oznaczyć wystające elementy kolorem kontrastowym i zabezpieczyć wejście na nie wykorzystując elementy wyposażenia. Należy rozpatrzyć techniczną możliwość zakończenia przewodów na wysokości nie niższej niż 2,1 metra. W tej samej klatce schodowej balustrada nie odzwierciedla biegu schodowego, co należy również jak najszybciej zmienić, gdyż jest to punkt

grożący upadkiem, zwłaszcza osób z dysfunkcją wzroku. Stosowanego oznaczenia wymaga także ostatni stopień biegu do piwnicy, który jest znacznie krótszy niż pozostałe i, nawet w ocenie pracowników, często skutkuje potknięciami. Docelowo należałoby przesunąć znajdujące się na granicy stopnia drzwi i wyrównać jego szerokość z resztą biegu.

We wszystkich klatkach schodowych powinny być zamontowane balustrady dwustronne, z których każda powinna mieć 1,1 metra wysokości, prześwity nie większe niż 20 centymetrów (zalecane 12 centymetrów) oraz być ciągłe i odzwierciedlać bieg schodów. Przed początkiem i za końcem schodów poręcze należy przedłużyć o 0,3 metra oraz zakończyć w sposób zapewniający bezpieczne użytkowanie. Jedynie balustrada zamontowana po jednej stronie głównej klatki spełnia te wymagania. Dodatkowo wszystkie stopnie w każdej z klatek schodowych wymagają kontrastowego oznaczenia.

Należy zwrócić również uwagę, iż w obrębie bocznej klatki schodowej zlokalizowano tablicę informującą o sygnałach alarmowych na wypadek powstania zagrożenia, tymczasem w obiekcie brak dźwiękowego systemu ostrzegawczego. Instrukcja ta może wprowadzać w błąd i opóźnić rozpoznanie sytuacji niebezpiecznych.

Kolejnym krokiem będzie rozważenie technicznych możliwości montażu podnośnika lub windy, w celu spełnienia wymagania zapewnienia dostępu do wszystkich pomieszczeń osobom ze szczególnymi potrzebami. Budowa windy wymagałaby przebudowy całej strefy wejścia, gdyż obecnie jedyną możliwą lokalizacją jest zachodnia ściana w linii głównej klatki schodowej. W związku z tym w pierwszej kolejności rozsądne ekonomicznie będzie rozważenie technicznej możliwości montażu platformy schodowej. Wymagałoby to poszerzenia co najmniej dolnego biegu, gdzie obecnie wymiar w świetle poręczy wynosi 1,33 metra, podczas gdy na podnośnik należy przeznaczyć minimum 0,25 centymetrów, a minimalna szerokość biegu to 1,2 metra. Jeżeli instalacja platformy nie będzie możliwa, należy rozważyć organizację zajęć, z których będą chciały korzystać osoby z ograniczoną możliwością poruszania, w Sali widowiskowej lub innych pomieszczeniach na parterze.

Pozostałe klatki schodowe nie dają szans na montaż rozwiązań, dzięki którym osoby poruszające się na wózkach mogłyby samodzielnie dostać się do obsługiwanych przez nie pomieszczeń. Należy więc umożliwić spotkania z pracownikami w salce konferencyjnej na parterze, a korzystanie ze zlokalizowanych w ich obrębie sal

plastycznych i warsztatowych ograniczyć na rzecz tych, z których korzystać będą mogli wszyscy użytkownicy.

Komunikacja pozioma

Komunikacja pozioma nie stwarza poważnych zagrożeń. Istotną barierę stanowi próg na piętrze w części administracyjnej. W obrębie głównej klatki schodowej na każdym piętrze zaaranżowano miejsca do wypoczynku i oczekiwania. Nie przytwierdzono znajdujących się tam siedzisk do podłoża, co może nieznacznie utrudniać korzystanie niektórym osobom ze szczególnymi potrzebami, przy czym nie dotyczy to kanapy na poddaszu. Warto rozważyć wyposażenie strefy na piętrze w kilka miejsc przymocowanych do podłoża, z parametrami dostosowanymi między innymi do potrzeb osób starszych.

Dostępna toaleta

W obiekcie istnieje toaleta dla osób z niepełnosprawnościami, zlokalizowana w zespole ustępów na parterze. Pomimo niedawnego remontu, jej wyposażenie oraz drzwi wejściowe budzą wiele zastrzeżeń.

Otwieranie drzwi jest znacznie utrudnione ze względu na bliskość klamki do przyległej ściany. Optymalnym rozwiązaniem jest odsunięcie drzwi od narożnika po stronie klamki o 60 centymetrów.

Zarówno miska ustępowa, jak i umywalka nie spełniają parametrów zapewniających wygodne korzystanie osobom o ograniczonej możliwości poruszania się i powinny zostać wymienione. Warto przy tym zwrócić uwagę, aby przycisk do splukiwania muszli ustępowej był wygodny dla osób ze szczególnymi potrzebami. Kontrowersyjna jest także sama lokalizacja sprzętów, gdyż bliska ich odległość nie zapewnia minimalnej przestrzeni manewrowej przy umywalce. Ponadto przy toalecie znajduje się poręcz wyłącznie od strony transferu. Należy umieścić stałą poręcz po stronie okna, a także wyposażyć toaletę w system alarmowy na wypadek omdlenia lub upadku.

Przestrzeń manewrową przy drzwiach, gdzie powinien być możliwy pełen obrót osoby poruszającej się na wózku, pomniejsza przewijak. Należy wymienić istniejący na bardziej współczesny, zajmujący mniej miejsca po złożeniu.

Obecnie zainstalowane lustro jest zbyt wysoko i wymaga zmiany na takie, którego dolna krawędź znajdować się będzie nie wyżej niż 90 centymetrów o podłogi (najlepiej od krawędzi umywalki), a górną nie niżej niż 180 centymetrów.

Nieprzystosowany jest także podajnik papieru, jednak obecne rozwiązanie zastępcze jest akceptowalne. Bardziej przyjazna byłaby także wymiana kosza na taki z tradycyjnym sposobem otwierania, zamiast nożnego.

Obecnie zainstalowane lustro jest zbyt wysoko i wymaga zamiany na takie, którego dolna krawędź znajdować się będzie nie wyżej niż 90 centymetrów od podłogi (najlepiej od krawędzi umywalki), a górną nie niżej niż 180 centymetrów.

Nieprzystosowany jest także podajnik papieru, jednak obecne rozwiązanie zastępcze jest akceptowalne. Bardziej przyjazna byłaby także wymiana kosza na taki z tradycyjnym sposobem otwierania, zamiast nożnego.

Poza zmianami w toalecie dedykowanej osobom z niepełnosprawnościami, należy zapewnić bezpieczeństwo korzystania z toalet ogólnego przeznaczenia osobom, których szczególne potrzeby nie obejmują dużych przestrzeni manewrowych oraz poręczy. W tym celu niezbędne będą drzwi bez progów oraz odpowiedniej wysokości i szerokości, a także wygodne klamki i blokady łazienkowe. Konieczne jest także czytelne oznakowanie tych pomieszczeń, spójne z systemem informacyjnym całego obiektu. Dużym ukłonem w stronę potrzeb osób z niepełnosprawnością wzroku byłoby zapewnienie informacji dotykowej o rozkładzie toalet na wysokości klamki, na ścianie korytarza przy drzwiach wejściowych do nich.

Ze względu na przewagę dzieci korzystających z oferty zajęć organizowanych w Domu Kultury, warto pomyśleć o dostosowaniu części z nich (na przykład tych na poddaszu) do parametrów najmłodszych użytkowników.

Pomieszczenia administracyjne, stanowiska pracy i pomieszczenia socjalne

Pomieszczenia pracowników znajdują się na piętrze i są dostępne z dedykowanej klatki schodowej. Największą barierę stanowią progi występujące w większości drzwi, przy czym ich wysokość jest różna. Obowiązujących przepisów nie spełniają także skrzydła drzwiowe, które powinny mieć szerokość minimum 0,9 metra.

Przy miejscach pracy zachowano prawidłowe szerokości przejść. Brak możliwości dostania się do pomieszczeń administracyjnych osób poruszających się na wózkach

sprawia, iż kwestia zapewnienia odpowiedniej przestrzeni manewrowej staje się w chwili obecnej nieistotna.

Sale konferencyjne, wykładowe, teatralne, warsztatowe

Zasadniczą przestrzenią w obiekcie jest sala widowiskowa, w której układ był trudny do oceny, gdyż był przygotowany na potrzeby sesji Rady Miasta. Mobilność wyposażenia daje jednak szansę na aranżację odpowiadającą potrzebom wszystkich użytkowników. Należy wówczas pamiętać o przestrzeni manewrowej przy miejscu siedzącym dla osoby poruszającej się na wózku oraz stosownej szerokości przejść do niego prowadzących. Główne przestrzenie komunikacyjne powinny mieć szerokość minimum 150 centymetrów. Przejścia o drugorzędym znaczeniu komunikacyjnym powinny mieć szerokość minimum 120 centymetrów, z możliwością lokalnych przewężeń, w miejscach, które nie wymagają zmiany kierunku ruchu, do 90 centymetrów. Przy wydarzeniach przewidujących więcej niż 50 osób, zaleca się przeznaczenie minimum 3 miejsc dla osób poruszających się na wózkach, przy liczbie osób do 100 oraz po 1 dodatkowe miejsce na każde rozpoczęte 200 osób. W układzie teatralnym miejsce przeznaczone dla osoby na wózku powinno być nie mniejsze niż 90 x 140 centymetrów, a rząd, w którym znajduje się miejsce przeznaczone dla osoby na wózku, powinien mieć głębokość minimum 240 centymetrów. Należy pamiętać także o zapewnieniu dostępności organizowanych wydarzeń osobom głuchym i słabosłyszącym.

Elementami wymagającymi interwencji są głównie drzwi wejściowe oraz wejście na scenę. Skrzydło we wspomnianych drzwiach nie spełnia minimalnej wysokości. W pozostałych drzwiach Sali widowiskowej występują progi, które należy zlikwidować lub w ostateczności wyprofilować tak, aby nie stwarzały ryzyka potknięcia.

Najważniejsze jest jednak dostosowanie sceny, na której nie tylko brak dostępności, lecz także jest niebezpiecznie dla użytkowników bez szczególnych potrzeb.

Wyniesienie sceny ponad posadzkę parteru jest znaczne i wynosi 1,33 metra, co może utrudniać oglądanie organizowanych wydarzeń osobom o nietypowym wzroście. Wejście na podwyższenie możliwe jest zarówno klatką schodową, którą opisano w części dotyczącej komunikacji pionowej, jak i stopniami od strony sali. Te ostatnie są wąskie i niezabezpieczone balustradą, co wymaga bezwzględnej zmiany. Po ich pokonaniu, aby dostać się w centralną część sceny, trzeba ominąć kolumnę

głośnikową, między którą, a krawędzią podestu jest tylko 35 centymetrów przejścia! Należy bezzwłocznie przewidzieć inne miejsce dla sprzętu nagłaśniającego, aby zmaksymalizować szerokość komunikacji. Konieczne jest także rozważenie formy zapewniania dostępności strefy dla prelegentów, aktorów, itp. osobom poruszającym się na wózkach. Prawdopodobnie najlepszym rozwiązaniem będzie niewielki podnośnik pionowy, ze względu na duże wymagania przestrzenne pochylni. W obszarze sceny, za kulisami, na wysokości oczu osoby średniego wzrostu, znajduje się korbka od kurtyny. Miejsce to jest skrajnie niebezpieczne, szczególnie, iż wystające elementy pomalowano w kolorze ściany, co sprawia, że podczas spektakli są bardzo trudne do zauważenia. Elementy te trzeba niezwłocznie oznaczyć, a docelowo zastąpić innymi, nie stwarzającymi zagrożenia, rozwiązaniami.

Kolejnym pomieszczeniem powyższej kategorii jest salka konferencyjna na parterze. Jest ona niewielka, lecz pomimo braku przestrzeni o wymiarach 1,5 x 1,5 metra, większość osób poruszających się na wózkach powinna móc z niej swobodnie korzystać.

Poza tym Instytucja posiada liczne sale warsztatowe zarówno w piwnicy, na parterze, jak i poddaszu. W pomieszczeniach na poddaszu należy oznaczyć miejsca, gdzie wysokość jest mniejsza niż 2,1 metra i zabezpieczyć przed możliwością wejścia pod nie.

Istnieje także sala wykładowa na parterze, której parametry nie budzą zastrzeżeń. W pozostałych pomieszczeniach konieczne jest zniwelowanie progów.

Pomieszczenia magazynowe, garderoby, pomieszczenia porządkowe

Pomieszczenia pomocnicze znajdują się w wielu miejscach obiektu i najczęściej są niedostępne ze względu na liczne schody. W garderobach na poddaszu należy pamiętać o konieczności zachowania minimalnych przejść pożarowych oraz odpowiednim oznaczeniu i zabezpieczeniu miejsc, w których występują zaniżenia większe niż 2,1 metra.

Pomieszczenia do pielęgnacji, karmienia i zabawy dzieci

Nie wydzielono pomieszczenia do karmienia dzieci, a przewijak umieszczono w toalecie dla osób z niepełnosprawnościami. W przypadku przebudowy pozostałych

toalet sugeruje się wykonanie przewijaków we wszystkich toaletach na parterze. Należy pamiętać, iż przewijak nie może zawęźać przejść, przestrzeni manewrowych, ani utrudniać korzystania z pozostałego wyposażenia toalety. W związku z tym zaleca się montaż przewijaka składanego, który powinien mieć wymiar przynajmniej 50 x 70 centymetrów, udźwig 80 kilogramów oraz krawędzie zabezpieczające przed zsunieniem się dziecka. Jego elementy powinny zawierać opis sposobu użytkowania w oparciu o piktogramy i opis w formie czytelnej także dla osób z niepełnosprawnością wzroku.

Najprostszym rozwiązaniem kwestii karmienia jest umożliwienie rodzicom wyboru miejsca, które oni uznają za dogodne, przy czym nie może to utrudniać korzystania z obiektu przez innych użytkowników. W przypadku tego obiektu najlepszą lokalizacją będzie prawdopodobnie kanapa znajdująca się na poddaszu.

W kąciku zabaw jest wystarczająco dużo miejsca, jednak ze względu na lokalizację na poddaszu jest on niedostępny dla dzieci z ograniczoną możliwością poruszania się, a także niezbyt wygodny dla rodziców z wózkami dziecięcymi.

Inne

W celu zwiększenia przyjazności obiektu pracownikom o nietypowym wzroście oraz poruszającym się na wózku, warto zmienić lokalizację włączników na mieszczącą się w przedziale 80-110 centymetrów.

Chociaż brak informacji aby takie sytuacje miały miejsce, warto podkreślić, iż w obiekcie publicznym nie wolno uniemożliwiać ani utrudniać wstępu do budynku z psem asystującym.

Możliwość ewakuacji

W celu zapewnienia bezpiecznej ewakuacji osób z dysfunkcją narządu wzroku lub słuchu pomocna jest instalacja urządzeń emitujących sygnały wizualne i dźwiękowe informujące o zagrożeniu. Rozwiązaniem alternatywnym jest przeszkolenie pracowników i wyznaczenie osób odpowiedzialnych za informowanie i kierowanie ewakuacją osób znajdujących się w obiekcie, w tym osób ze szczególnymi potrzebami. Takie procedury zaleca się wprowadzić niezwłocznie, także do czasu

ewentualnej realizacji urządzeń zapewniających informację o konieczności ewakuacji.

Jednocześnie niezbędne jest zadbanie o czytelność układu ewakuacji. Należy w dostępnej dla wszystkich przestrzeni umieścić widoczne, wypukłe, dobrze opisane schematy ewakuacji i rozmieszczenia sprzętu gaśniczego. Schematy te muszą być czytelne dla wszystkich potencjalnych użytkowników obiektu, również dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, spektrum autyzmu, a także niepełnosprawnością wzroku.

Korekty wymaga awaryjne oświetlenie ewakuacyjne w sali widowiskowej, którego natężenie nie zapewnia dogodnych warunków ucieczki podczas pożaru. Należy również usunąć lub wymienić na wyprofilowaną (ew. dywanową) wycieraczkę przy wyjściu ewakuacyjnym prowadzącym od wyjścia z sali widowiskowej na zewnątrz. W przypadku lokalizacji wersji naposadzkowej musi ona być trwale przytwierdzona do podłoża.

Osobną kwestią jest zapewnienie możliwości ewakuacji osobom z trudnością w poruszaniu się, zwłaszcza po montażu dźwigu osobowego. W momencie zapewnienia dostępności piętra i poddasza dla osób ze znacznymi trudnościami w poruszaniu się należy zadbać o ich bezpieczeństwo w czasie pożaru. Dźwig przeciwpożarowy jest rozwiązaniem możliwym, jednak najbardziej kosztownym. Bardziej racjonalnym rozwiązaniem będzie wyposażenie obiektu w urządzenia wspomagające ewakuację, takie jak krzesła ewakuacyjne oraz wyznaczenie i przeszkolenie pracowników w pomocy na wypadek sytuacji zagrożenia.

Wątpliwości budzi także rozwiązanie stref na zewnątrz, tuż za drzwiami ewakuacyjnymi z sali widowiskowej. Wszystkie, poza tymi prowadzącymi do holu głównego, zakończone są zewnętrznymi tarasami. Żaden z nich nie posiada pochylni dostosowanej dla osób z niepełnosprawnościami, a powierzchnia wszystkich, w przypadku zamoczenia, jest bardzo śliska. Najlepszym rozwiązaniem będzie wymiana ich wykończenia oraz, tam gdzie to będzie możliwe, wykonanie pochylni.

Podsumowanie

Absolutnym priorytetem, wymagającym natychmiastowej interwencji, jest zapewnienie bezpieczeństwa użytkownika. W pierwszej kolejności wymagane jest oznaczenie miejsc niebezpiecznych, a następnie zmiana ich aranżacji, przebudowa

lub uniemożliwienie dostępu do nich. Dopiero w kolejnym kroku można myśleć o szansie na zapewnienie dostępu do wszystkich pomieszczeń w obiekcie. Być może rozważyć należy gruntowną przebudowę obiektu, która umożliwiłaby ponowne rozplanowanie części pomieszczeń oraz komunikacji i zapewnienie pełnego bezpieczeństwa użytkowników. Rozwiązanie takie należy rozpocząć od koncepcji architektonicznej wraz z etapowaniem i propozycją rozwiązań na czas prac budowlanych. Następnie należy zapewnić dostępność sceny, stosowne oznaczenia, dostosować toalety oraz zlikwidować progi, a także wyposażyć obiekt w rozwiązania umożliwiające komunikację i udział w wydarzeniach przez osoby głuche i słabosłyszące. Ze względu na skomplikowanie i wiele zagadnień związanych z problemami tego obiektu z dostępnością, w celu sprawnej działań oraz racjonalizacji wydatków, proponuje się zatrudnienie lub wyznaczenie koordynatora dostępności.

Podstawa prawna i merytoryczna:

1. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (z późn. zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów;
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 roku w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy;
5. Ministerstwo Inwestycji I Rozwoju „Standardy dostępności budynków dla osób z niepełnosprawnościami uwzględniając koncepcję uniwersalnego projektowania – poradnik”, Warszawa 2017.;
6. K. Kowalski „Włącznik projektowanie bez barier”, Fundacja Integracja, Warszawa 2018.

Dokumentacja fotograficzna

zdjęcie 1: Klatka schodowa prowadząca na strych. Na schodach przy ścianie po lewej stronie stoi kobieta patrząca w górę.

zdjęcie 2: Schody klatki schodowej od góry w dół, po prawej stronie jest metalowa poręcz. Na dole stoją trzy kobiety.

zdjęcie 3: fotografia wykonana od dołu, przedstawia pomieszczenie z otwartymi drzwiami i wystający próg oznaczony kontrastowymi żółtymi taśmami.

zdjęcie 4-5: drewniane schody wiodące na scenę sali widowiskowej; na zdjęciu z prawej strony widoczny jest brzeg sceny, ustawione są na niej czarne wysokie głośniki.

zdjęcie 6: przedstawia instalacje wentylacji mechanicznej zawężającą przejście za sceną.

zdjęcie 7: na czarnej ścianie umocowana korba o kurtyny w kolorze ściany; na niej zawieszony jest także biały grzejnik.

zdjęcie 8: fragment schodów obłożonych brązową terakotą, z prawej strony metalowa balustrada.

zdjęcie 9: obniżenie na schodach z sali widowiskowej do piwnicy; na ostatnim schodku u dołu, tuż w otwartych drzwiach, stoi mężczyzna, który dotyka głową do sufitu nad drzwiami.

zdjęcie 10: sala na poddaszu z obniżonym, skośnym sufitem po prawej stronie, przy prawej ścianie ustawione są w rzędzie stoliki.

zdjęcie 11: fotografia przedstawia czarną gumową wycieraczkę leżącą przy białych drzwiach wyjściowych.

zdjęcie 12: na ścianie wiszą obok siebie trzy tablice informacyjne z refleksyjną powierzchnią, w nich umieszczone są ogłoszenia. Tuż przy ścianie stoi stolik, przy nim nachylona kobieta pisze coś na kartce.